افغانستان اسلامي امارت

د لوړوزده کړو وزارت

غزني پوهنتون

اقتصاد پوهنځی

...ي او مالي نظام ځانکړتیاوي

(...ند)

...،احمد،عبید الله،منیب الرحمن،وحدت الله،عبد الحلیم او زاهد الله
...حمد،سیف الله اومنصور احمد

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

پیلیزه

❖ اسلامي اقتصادي او مالي نظام په ربښتينو انساني ارزښتنو ولاړ دی چې له نورو نظامونه سره مختلف تفاوتونه لري چې داسلامي اقتصادي او مالي نظام ځينې مهمې ځانګړتیاوې په لاندې ډول دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱. د عقیدې سره تړاو

د اسلامي اقتصادي او مالي نظام لومړنۍ ځانګړتیا د توحید(یوپرستي) له عقیدې سره تړاو لرې.
ځکه عقیده په فوق العاده ډول د انسانانوپر پریکړو ،کړووړو،اخلاقواو اقتصادی راکړو ورکړو باندې خپل اغیز لرې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

❖ مسلمان په دې باور لرى دا چې د شتمنيو په شمول د ټولې نړۍ رښتنى مالک الله سبحانه وتعالى دى او يواځې او يواځې الله سبحانه وتعالى د تل لپاره ژوندى او له هغه سبحانه وتعالى څخه پرته هر څوک او هر څه د دې نړۍ پر مخ فنا کيږي.
نو ځکه د انسانانو اقتصادي او مالي راکړې ورکړې بايد د الله تعالى سبحانه وتعالى دلارښوونو سره سمې تر سره شي تر څو دمادي کټو سره سره معنوي ارزښتونه هم په پام کې نيول شوي وي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۲.عبادتي بنه

څرنګه چې د اسلام مبارک سپیڅلي دین د انسان د ژوند ټول اړخونه تر پوښښ لاندې راوستي دي،
هر هغه ژوند ،له خلکو سره تعامل،متقابل احترام،اقتصادي راکړې ورکړې او داسې نور چې د الله تعالی له احکامو سره تر سره شي عبادت ګڼل کیږي او الله تعالی به انشآالله نوموړي انسان ته په دنیوي ژوند کې رواني اطمنان ورکوي او په آخرت کې به یې جنت ورپه برخه کوي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

❖نو ټولې هغه اقتصادي چارې چې د اسلام د سپېڅلي دين د لاربنوونوپه رڼا کې ترسره شي،عبادت دي کوم چې د انسان د پيدايښت اصلي موخه ده،چې په هکله يې الله تعالی په قرآن کريم کې داسې فرمايي:

وَ مَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَ الْاِنْسَ اِلَّا لِيَعْبُدُوْ(۵۶)

ترجمه:او ما پيرى او انسان نه دى پيداکړى مګر د دې لپاره چې زما عبادت وکړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۳.له اخلاقوسره تړاو

څرنګه چې د اسلام سپیڅلي دین د انسان د ژوند مکمل نظام تشکیلوي،د سوداګریز چاپیریال په شمول تل د نیکمرغي ټولني د جوړولوکوښښ کوي نوځکه انسان ته لارښونه کوي چې خپلې ټولې اقتصادي راکړې ورکړې سل په سلو کې د خیانت،دوکې او درغلی څخه پاکې تر سره کړي.

- ❖ که چیرې مونږ په خپلو معاملاتوکې د رښتینولي څخه کار واخلونه تنها چې مونږ به د الله تعالی د اجر څښتنان شو بلکې پیرودونکي به زمونږ د کاروبار په وړاندې وفادار پاتې شي او زمونږ د کاروبار ارزښت به لوړشي بیدون له دې څخه چې مونږ د مارکیټینګ لوړ لګښتونه ادا کړو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

❖د بنو اخلاقو د اهمیت په هکله د انسانیت ستر لاربنود حضرت محمد (ص) فرمايلي:

په حقیقت کې زه ددې لپاره الله تعالی راليږلی یم چې د نیکو اخلاقو تکمیل وکړم.

❖ همدارنګه بل ځای يې ويلي دی چې:

ستاسو په کورنیو کې بهترين هغه څوک دي چې د ښو اخلاقو څښتنان وي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۵.ذاتي رقابت:

اسلامي اقتصادي نظام د ذاتي رقابت پر بنسټ کار کوي، په اسلامي اقتصادي نظام کې ټولې کړنې د اسلامي ارزښتونو په رڼا کې تر سره کیږي.

❖په اسلامي اقتصادي نظام کې ټولې کړنې په داسې ډول ترسره کیږي چې هم مادي کتّه ولري او هم معنوي کتّه ولري، چې ددغه کړنې په بدله کې الله تعالی هم په دنیا کې د هغې بدله ورکوي او هم په آخرت کې .

❖د اسلام سپیڅلي دین انسان ته لارښوونه کوي چې تل خپل معاملات په غوره ډول تر سره کړي او یواځې د خپل ځآن سوچ ونه کړي بلکې د ټولنې د ښیګڼې لپاره کار وکړي .

❖دلته انسان یوازې خپلې کټې په نظر کې نه نیسي بلکې د ټولنې کټو ته هم پاملرنه کوي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۵.متوازن ثبات او اقتصادي وده

اسلامي اقتصادي او مالی نظام د ثابتو او محکمو اصولوپر بنسټ کارکوي،هغه اصول چې د وخت او ځای په بدلیدو سره بدلون نه مومي.
خو د نومړو اصولود تطبیق او تعمیل بڼه د وخت او ځای په بدلیدو سره د انسان له نووغوښتنو سره سم بدلون موندلی شي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

- داسلامي اقتصادي او مالی نظام هغه اصول چې د وخت اوځای په بدلیدو سره بدلون نه مومي په لاندې ډول دي:

۱.د شتمنیو او اقتصادي زیرمو رښتینی څښتن الله تعالی دی او انسان یوازې د ځمکې پر مخ د خلافت دنده تر سره کوي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۲.په اسلامي ټولنه کې هر څوک حق لري چې
خپلې بنيادي اقتصادي اړتياړې ترلاسه کړي.

۳.د مسلمانانو د اقتصادي نظام بنسټ ټولنيز
عدالت او ښېګڼه ده.

۴. انفرادی څښتنتوب ته درناوي:

۵.ټول انسانان بايد د ځمکې په اقتصادي
پرمختګ او پراختياکې خپله دنده تر سره کړي.

۶. د توکيو اوخدمتونو په استعمال کې له تعادل
څخه کاراخيستل.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۶.د مادي او معنوي اړتیاوو ترمنځ توازن

❖د انسان په لاس جوړ اقتصادي (پانګه ییز او ټولنیز)ماډل تر ډېره په مادي ګټوځرخیږي،
په داسې حال کې چې اسلامي اقتصادي او مالی نظام دواړه مادي او معنوي (د انسان د جوړښت دوه مهم عنصرونه) په پام کې نیسي او هڅه کوي چې د دواړو ترمنځ په داسې ډول توزان وساتي چې د انسان لپاره پوره خوښ او مطمئن ژوند تضمین کړي.

❖هغه اقتصادي هڅې چې د انسان مادي او معنوي اړتیاوې په پآم کې ونه نیسي انسان ته خوښي نه شي ورکولاي او همدا دلیل دي چې چې نن سبا ډیر خلک (سره له دې چې ټولې مادي آسانتیاوې په واک کې لري)له ناخښ ژوند ځخه سر ټکوي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

❖له بلې خوا يوازې عامه کتو ته پام کول د افرادو د اقتصادي نوښتونو او لا ديرو هڅو روحيه کمزورې کوي ځکه چې په اقتصادي خوځښتونو کې مناسبه ونډه نه اخلي چې په پايله کې د طبيعي زيرمو ځخه نا مناسبه کټه او پخ اقتصادي پرمختګ منځ ته راځي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

❖مونږ باید دواړو(شخصي اوعامه) ګټو ته په پام کې نیولو داسې یوه متوازن اقتصادي پرمختګ ته لاره هواره کړو چیرته چې د ټولنې ټول افراد خپل پوره وس کوي چې په اقتصادي پرمختګ کې خپله لازمه ونډه واخلي.

❖په ورته ډول په اقتصادي اسلامي نظام کې بې وزله د شتمنو پوره ملاتړ له ځان سره لري ځکه په اسلامي نظام کې شتمن د بې وزلو په وړاندې اسلامي مسؤلیت لري.

❖که چیرته د شخصي او عامه ګټو ترمنځ داسې ټکر راشي چې پخلي یې ممکن نه وي،اسلامي اقتصادي نظام عامه ګټو ته لومړیتوب ورکوي او افراد هڅوي چې د عامه ګټو په وړاندې قرباني ورکړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

مأخذ

صدیق. محمد صدیق، (۱۳۹۶هـ ش). د اسلامي اقتصاد او بانکوالي لنډه پېژندنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

17

پاي

Ppby :Hasibullah"Amini"

(c) ketabton.com: The Digital Library

???

(c) ketabton.com: The Digital Library

له توجو څخه مو نړی مننه

Ppby :Hasibullah"Amini"

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library